

Opactwo Benedyktynów w Tyńcu

zajęcia terenowe 23.03.2023

Pielęgnacja drzew w zakresie korekty korony usunięciu konarów szkieletowych do samego pnia. Wycięcie konarów z pozostawieniem czopa powoduje często wypróchnienie kominowe pnia, które z czasem doprowadza do zniszczenia drzewa. Przed wejściem do Opactwa Tynieckiego uczniowie klasy 1BO i 2BO poznali praktycznie skutki niewłaściwego cięcia drzewa (w tym wieku Pomników Przyrody).

Nina i Szymon pokazują wypróchnienie kominowe drzewa

Natalia i Nina pokazują wypróchnienie kominowe drzewa

Szymon prezentuje średnicę wypróchnienia na przykładzie ściętej kłody- ponad 60%
wypróchnienia rdzenia drzewa

Szymon i Szymon prezentują pozostawiony czop po usuniętych konarze i drugie miejsce po ścięciu konaru za daleko od pnia- tkanka przyrana nie zdążyła zasklepić rany po cięciu i to spowodowało wypróchnienie kominowe.

U podstawy drzewa wycięto „okno” przez które widać wypróchnienie kominowe pnia.

Na terenie sakralnym (kościół, opactwa, kaplice, cmentarze) obowiązują zasady kulturalnego zachowania względem osób i miejsca.

Natalia prezentuje tablicę z piktogramami obrazującymi poprawne zasady zachowania na terenie opactwa:

- należy zachować ciszę,
- kobiety i mężczyźni nie mogą wchodzić w ubraniach niestosownych (szorty, minispódniczki, odkryte torsy, dekolty, ramiona),
- nie wolno spożywać napojów alkoholowych, palić papierosów i wprowadzać psów.

Takie zasady obowiązują w całym cywilizowanym świecie.

Opactwo tyńskie jest najstarszym obiektem klasztornym w Polsce, lokowanym w roku 1041. To miejsce wielu wydarzeń w historii Rzeczypospolitej np. krwawej obrony Konfederatów Barskich przed oddziałami rosyjskich żołnierzy. Przez wyłom w murze z tego okresu rozpościera się panorama z wieloma charakterystycznymi elementami krajobrazu; zakole Wisły, dwór w Piekarach z zabudową po folwarku,

obserwatorium astronomiczne, ruiny z okresu średniowiecza. Obserwacja panoramy była doskonałym ćwiczeniem z topografii terenu i orientacji przestrzennej.

W ramach ćwiczenia KPS uczniowie przywitani się z Panią Przewodnik - historykiem oraz trojgiem turystów, z którymi razem zwiedzali krużganki klasztoru i kościół.

Ekspozycja fotografii z historii opactwa, a zwłaszcza ta przedstawiająca wszystkich mnichów dała uczniom możliwość poznania zasady „Ora et labora”, czyli „Módl się i pracuj”- przewodniej zasady życia wszystkich benedyktynów. Zasadę tę przybliżyło przedstawienie z imienia i nazwiska: opata Szymona Hiżyckiego i innych braci zakonnych z wyjaśnieniem czym się zajmują, np. zarządzaniem hotelem w klasztorze, studiowaniem muzyki, warsztatami z kaligrafii w skryptorium, rekolekcjami, warsztatami relaksacyjno-medytacyjnymi, warsztatami jak radzić sobie ze stresem, warsztatami z ziołolecznictwa.

Kilka razy dziennie od godziny szóstej mnisi modlą się. O godzinie 17.00 mnisi śpiewają po łacinie chorały gregoriańskie. Chorał Gregoriański jako historyczny gatunek muzyki można wysłuchać w niewielu miejscach w Europie.

Zwiedzanie krużganków pozwoliło uczniom poznać zasadę budowy wszystkich klasztorów benedyktyńskich w świecie. Czworobok krużganków zamyka wewnętrzny dziedziniec czyli wirydarz. Wirydarz to średniowieczny, geometryczny ogród do kontemplacji, medytacji, modlitwy, skupienia i wyciszenia.

Wirydarz tyniecki czeka na rekonstrukcję.

W kapitułarzu odbywają się spotkania wszystkich mnichów, tu wybierano opata. Dzisiejszy opat Szymon Hiżycki jest najmłodszym opatem w historii klasztoru i to podwójnie wybrany na 8 letnią kadencję. Ta informacja miała uczniom uświadomić znaczenie zaufania w grupie do wybieranego demokratycznie lidera.

W skryptorium uczniowie poznali zasady kaligraficznego przepisywania ksiąg, czym przez stulecia zajmowali się benedyktyni. Praca ta wymagała bardzo dużej cierpliwości i od tego pochodzą określenia „ benedyktyńska cierpliwość” i „benedyktyńska praca”. Każdy uczeń mógł dotknąć pergaminu, gęsich piór do pisania, pigmentów, atramentu i złota płatkowego do zdobienia miniatur i pierwszych liter na stronie czyli inicjałów.

Dziedzictwo kulturowe w krążgankach podkreślają trzy artefakty; tablica kamienna z datą lokacji klasztoru, odrestaurowane rzeźby w drewnie księcia Kazimierza Odnowiciela i dwóch świętych, św. Piotra i św. Pawła.

Miłym akcentem po nauce historii było podziękowanie jakie złożyli uczniowie Pani Monice Tetela -Stankowski z Fundacji Chronić Dobro, przewodnikowi.

Zwiedzanie muzeum opactwa - ekspozycji artefaktów znalezionych podczas odbudowy, wykopalisk i prac archeologicznych na terenie wzgórza tynieckiego i klasztoru.

Rekonesans w ogrodach klasztornych - zapoznanie z tarasowym układem ogrodu, aleją drzew szczepionych na pniu, relikdami sadu i zapleczem gospodarczym.

Fotografie i opracowanie: Jacek Kowalczyk
Edycja tekstu: Beata Wiśnios